

Sammanträde tisdag den 14 november 2017

Gubbängsskolans matsal, Gubbängsvägen 65, klockan 18.40 – 20.05

Ledamöter

Lars Bäck (V), ordförande
Lars Jilmstad (M), vice ordförande
Daniel Harc (S)
Karin Lekberg (S)
Mariana Moreira Duarte (MP)
Anita Jonsson (MP)
Arne Fredholm (M)
Ann-Louise Ebérus (M)
Leif-Åke Andersson (M)
Lisbeth Crabo Ljungman (M)
Peter Öberg (L)

Ersättare

Pelle Pettersson (S)
Fatou Mané (S)
Giacomo Basteri (MP)
Lisa Carlbom (MP)
Marie-Louise Gudmundsson (M)
Klas Wissman (M)
Kristina Wallentin (M)
Malena Liedholm Ndounou (C)
Lars Hultkvist (KD)

Tjänstgörande ersättare

Dan Lind för Kjell Backman, båda (S)
Siv Berglund för Moa Sahlin, båda (S)

Personalföreträdare

§§ 1-12: Mona Berggren, LO (Kommunal).

Tjänstepersoner

§§ 1-16: Stadsdelsdirektör Kerstin Sandström, avdelningschef Per-Ove Mattsson, nämndsekreterare Pia Sundqvist.

§§ 1-12: Avdelningscheferna Christian Forsberg, Ingalill Gustavsson och Jonas Wilhelmsson (även § 13), parkingenjör Jan Ekman, utredare Cecilia Rivard.

Utses att justera

Lars Bäck (V) och Lars Jilmstad (M)

Dag för justering

15 november 2017

Sekreterare

Ordförande

Vice ordförande

Antal paragrafer: 16 varav paragraf nummer 13-16 under slutet del av sammanträdet.
Antal sidor: 29 varav sida nummer 26-29 under slutet del av sammanträdet.

Innehåll

§ 1 Godkännande av föredragningslistan.....	3
BESLUTSÄRENDEN	4
§ 2 Anmälan av inlämnade medborgarförslag	4
§ 3 Barnfattigdom och utanförskap.....	5
§ 4 Brukarundersökning inom daglig verksamhet	6
§ 5 Ekonomisk månadsrapport oktober 2017	7
REMISSER OCH YTTRANDEN	8
§ 6 Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018–2021.....	8
§ 7 Skolprogram för Stockholms stads förskolor och skolor	12
§ 8 Program för Stora Sköndal.....	14
§ 9 Detaljplan för kvarteret Tippen med mera i Högdalen och Fagersjö	17
ANMÄLNINGSÄRENDEN.....	19
§ 10 Rapportering till IVO av ej verkställda beslut för kvartal 3 år 2017.....	19
§ 11 Stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden	20
ÖVRIGT	21
§ 12 Nämndens frågor och information från förvaltningen	21

§ 1 Godkännande av föredragningslistan

BESLUT

Stadsdelsnämnden fastställer den av ordföranden föreslagna föredragningslistan för sammanträdet.

BESLUTSÄRENDEN

§ 2 Anmälan av inlämnade medborgarförslag

BESLUT

1. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att bereda ett medborgarförslag från Lasse Tocklin om att göra Magelungen till ett attraktivt rekreationsområde för hela Söderförort.
2. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att bereda ett medborgarförslag från Denise Nilsson om att låta hela Majroskogen bli naturreservat.

Ärendet

Följande medborgarförslag har lämnats in till stadsdelsnämnden, vilket förvaltningen hade redovisat till nämnden i en sammanställning daterad 2017-10-30.

1. Gör Magelungen till ett attraktivt rekreationsområde för hela Söderförort

Inlämnat av Lasse Tocklin.

Dnr 1.2.4-630/2017.

2. Låt hela Majroskogen bli naturreservat

Inlämnat av Denise Nilsson.

Dnr 1.2.4-666/2017.

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) föreslog att nämnden skulle uppdra åt förvaltningen att bereda de inlämnade medborgarförslagen.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt ordförandens förslag.

§ 3 Barnfattigdom och utanförskap

Svar på medborgarförslag

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på ett medborgarförslag från Gunnar Björkman om barnfattigdom och utanförskap.

Ärendet

I ett medborgarförslag föreslår Gunnar Björkman att Farsta stadsdelsnämnd ska ge förvaltningen i uppdrag att analysera barnens situation i Farsta avseende barnfattigdom och utanförskap.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att planera och analysera det sociala arbetet både för vuxna och barn i stadsdelsområdet. I socialtjänstens uppdrag ingår att synliggöra och ta hänsyn till barns situation och vid beslut som rör eller påverkar barn ska konsekvenserna för barnet alltid övervägas innan beslut fattas.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-09-24.

Dnr 1.2.4-384/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 4 Brukarundersökning inom daglig verksamhet**BESLUT**

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av brukarundersökningen inom området daglig verksamhet 2017 för Farsta stadsdelsområde.

Ärendet

En stadsövergripande brukarundersökning inom området daglig verksamhet genomfördes under våren 2017. Den riktade sig till samtliga personer som får insatser i form av daglig verksamhet. Förvaltningens helhetsreflektion över Farstas resultat i årets undersökning är att det överlag är något sämre än tidigare, även om det finns frågor där resultatet förbättrats. Den största positiva förändringen återfinns i svaren på frågor om brukarna tycker att de får det stöd som de behöver och om de lär sig nya saker på sin dagliga verksamhet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-17.

Dnr 1.6-652/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Lars Bäck (V), Daniel Hanc m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde ett särskilt uttalande.

Särskilt uttalande

Lars Bäck (V), Daniel Hanc m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP)

De rödgröna partierna tackar för rapporten men konstaterar som tidigare att denna form av undersökningar ger en begränsad bild av de aktuella verksamheterna. Dels mot bakgrund av svarsfrekvensen på 71 – 76 procent samt att 54 procent av de invånare som finns i verksamheten helt eller delvis haft hjälp att besvara de frågor som ingår i enkäten. Våra partier ser ett behov av att på sikt ersätta denna form av enkäter med regelbundna uppföljningar förslagsvis genom följestudier av professionella oberoende utvärderare istället för denna New Public Management-inspirerade modell. Sådant utbyte av experttjänster pågår inom delar av vår vård och omsorgsverksamhet i samverkan med andra stadsdelsförvaltningar.

§ 5 Ekonomisk månadsrapport oktober 2017**BESLUT**

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens ekonomiska månadsrapport för oktober 2017.

Ärendet

Sammantaget förväntas verksamheterna redovisa en budget i balans. För att den prognosen ska nås behöver vissa avvikelser hanteras i särskild ordning. Gällande omstruktureringen vid Edö äldreboende beslutade kommunstyrelsens ekonomiutskott att bevilja nämnden stimulansbidrag och ersättningar för tomgångshyror om totalt 32,6 mnkr istället för de 39,3 mnkr som nämnden ansökte om. Prognosen förutsätter även att nämnden beviljas ersättning från Migrationsverket för att täcka kostnader fullt ut för ensamkommande barn.

Resultatfonderna beräknas till stor del användas under året.

Sjukfrånvaron fortsätter att minska och har nu minskat 0,7 procentenheter sedan årsskiftet. Värdet för oktober ligger även under årsmålet på 7,8 procent. En majoritet av enheterna har minskat sin sjukfrånvaro från föregående månad.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-11-07.

Dnr 1.2.1-157/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

REMISSER OCH YTTRANDE**§ 6 Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018–2021**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018–2021.

Ärendet

Stadsledningskontoret har tagit fram ett förslag till nytt trygghets- och säkerhetsprogram för tiden 2018–2021. Programmet utgör ett samlingsdokument för en rad planer som enligt lagstiftning ska finnas i en kommun. Programmet är stadens handlingsprogram för det olycksförebyggande arbete, plan för extraordinära händelser och säkerhetsskyddsplan. Programmet utgör också stadens brottsförebyggande program genom att ge struktur och förutsättningar för det brottsförebyggande arbetet.

Förvaltningen anser att förslaget ger riktning till och stärker förvaltningens samlade arbete under åren 2018–2021 och klargör mål och ansvarsförhållanden.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-01.

Dnr 1.5.1-585/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Daniel Harc m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) yrkade att nämnden skulle delvis bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag – se Reservation nedan. I detta instämde Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L)

1. Stadsdelsnämnden överlämnar delvis förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018–2021.
2. Nämnden anför därutöver följande.

Kraftfulla insatser krävs för att en stad av Stockholms storlek ska upplevas som en trygg och säker stad för alla som bor och vistas här. Stockholms stad har ett stort behov av och en förpliktigande skyldighet att värna sina invånare och besökare och att direkt eller indirekt

göra det yttersta för att minimera stadens sårbarhet. I Stockholm går många olika intressen samman på nationell, regional och lokal nivå vilket ställer höga krav på styrning, samordning och samverkan vid oönskade händelser, både inom staden och med berörda aktörer på samtliga nivåer. Det gäller att risker och sårbarheter noga analyseras i syfte att bedriva insatser som är förebyggande samt ha bearbetade strukturer för att vidta direkta och konkreta säkerhets- och trygghetsåtgärder då oönskade och oväntade händelser inträffar. Därför är Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram ett mycket viktigt styrdokument som bygger vidare på nuvarande trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016.

Mycket har dock hänt i staden vad gäller trygghet och säkerhet sedan det nuvarande programmet antogs 2013. Fredagen den 7 april drabbades Stockholm av ett fruktansvärt terroråd där fem personer miste livet och flera skadades. Resultat från Stockholm stads trygghetsmätning 2017 visar att otryggheten bland stockholmarna växer inom i stort sett alla områden. Särskilt i vissa stadsdelar ökar otryggheten, främst i Järvaområdet. Var fjärde person är orolig för att gå ut sent i området eller avstår helt från att gå ut ensam på kvällarna i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista. Oron för att utsättas för våld eller överfall i den offentliga miljön ökar över hela staden. Brottsligheten har förändrats snabbt under de senaste åren. Stockholm och Sverige sticker allt mer ut i statistiken vad gäller skjutningar och våldsbrott. Det är ett underkännande av politiken som förs av den sittande socialdemokratiskt ledda majoriteten som inte tagit stockholmarnas otrygghet på allvar. Det är djupt otillfredsställande att Stockholms stad i dag har ett politiskt styre som inte förmår att agera utan bara klarar av att reagera när det väl är för sent.

Bland det viktigaste som kan göras är att tillskapa ett förstärkt och fördjupat samarbete mellan samhällets olika aktörer. Det kan röra sig om samordnade insatser mellan polis, staden i stort, arbetsförmedling, socialtjänst, civilsamhället, skola, kriminalvård och andra aktörer. Grunden är att staden själv är en viktig aktör. Samordnade kommunala insatser är en förutsättning för fungerande förebyggande åtgärder.

Vi kommer aldrig att acceptera att människor i delar av Stockholm får sin frihet begränsad på grund av otrygghet. Vi vill till 2025 halvera den upplevda otryggheten i de stadsdelar där otryggheten är som störst. På otrygga platser där statens polisåtaganden inte räcker till vill vi genom fler kommunala ordningsvakter med utökade befogenheter och fler trygghetskameror återställa tryggheten.

Vi vill inrätta en central trygghetsjour dit lokala handlare och boende kan vända sig dygnet runt för att tillfälligt öka närvaron av lokala ordningsvakter. Vi vill utveckla stadens trygghetsskapande arbete och i samverkan med civilsamhället, företag och övriga aktörer genomföra lokal platssamverkan för att utveckla attraktiva och trygga stadsdelar i hela Stockholm. Vi vill också att staden ska vara pådrivande gentemot statsmakterna för att stärka rättsstatens närvaro med polis, åklagare, domstolar och socialtjänst. Nolltolerans mot klotter, skadegörelse och nedskräpning ska gälla.

Det finns delar i trygghets- och säkerhetsprogrammet som behöver förtydligas eller utvecklas för att det ska vara ett väl fungerande styrande verktyg i det förebyggande trygghets- och säkerhetsarbetet. Det gäller framför allt uppföljningen av analyser, åtgärder och resultat. Men även andra delar.

Funktionen informationssäkerhetssamordnare för nämnder och bolag finns med i nuvarande trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016 men inte med i det föreslagna trygghets- och säkerhetsprogrammet vilket är en brist.

Relationen mellan fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar behöver tydliggöras ytterligare i delar av programmet. I fokusområde olycksförebyggande föreslås stadsdelsnämnderna få i uppdrag att ansvara för samordning inom det geografiska stadsdelsområdet. Motsvarande förtydligande saknas inom fokusområdet som handlar om brottsförebyggande arbete och krisberedskap.

Programmet lyfter fram ett antal risk- och lägesbildrapporter som ska rapporteras av nämnderna till tertialrapport två. Det är inte helt tydligt i programmet hur dessa tre lägesbildsrapporteringar sammanfaller eller skiljer sig åt. Ett förtydligande kring utformning, rapporteringsformer och gränssnitt mellan samtliga lägesbilderna vore önskvärt. Hot, våld och försök till otillåten påverkan mot offentligt anställda är ett växande problem, och staden är inte förskonad från detta. Stadens anställda har rätt till en säker och trygg arbetsmiljö när de utför sitt arbete i stockholmarnas tjänst. Den personal som blir utsatt har rätt till stöd.

De konkreta aktiviteter som programmet föreslår är av övergripande förebyggande och uppföljande karaktär, såsom riskanalys, utbildningsinsatser och incidentrapportering. De bör kompletteras med krav på att särskilt utsatta nämnder eller verksamhetsområden har fördjupade handlingsplaner för att stötta personal som utsätts för hot och våld.

Vi lever i en tid där spridning av falsk information sätter offentliga aktörers kommunikationsarbete under starkt tryck. I synnerhet i samband med särskilda händelser finns det makter och aktörer som kan ha ett intresse av att sprida en felaktig bild av vad som händer i staden. Därför borde en förstärkt förmåga till omvärldsbevakning och kriskommunikation ta en större plats i arbetet med att bygga motståndskraft och civilförsvarsförmåga.

Ett säkert och tryggt Stockholm handlar om att skapa en sammanhängande stad. Allt för många bor idag i sina lokala områden utan att besöka eller röra sig utanför den egna stadsdelen. Genom att bygga ihop och förtäta i ytterstaden skapas en sammanhängande stad. En större blandning av boendeformer där fler bostadsrätter byggs i hyresrättstäta stadsdelar är avgörande för att utanförskapsområdena ska växa socialt och ekonomiskt.

För att skapa levande och trygga stadsdelar i hela Stockholm måste staden arbeta lokalt med handlare och boende så att det finns förtroende och framtidstro i områden som är brottsutsatta och upplevs som mycket otrygga. Att skapa levande stadsdelar över hela staden med lokala handlare och en känsla av samhörighet och stolthet. Allt för många lokala handlare och butiker stänger, eller begränsar, idag sina öppettider i centrum så som i Husby, Rinkeby och Tensta. De lokala butiksägarna ger upp. Kriminalitet och företagsklimat

behandlas ofta som två separata frågor. Men vetenskapliga studier har pekat på att kriminalitet är en av de faktorer som tydligt påverkar företagandets förutsättningar. Här måste Stockholms stad ta ett krafttag och en tydlig vision för ökad trygghet, inte minst i ytterstaden och Järvaområdet. Alliansen vill därför se en tydlig handlingsplan från Stockholms stad med konkreta insatser och åtagande för att trygga lokala handlares situation, men också skapa förutsättningar för dem att fortsätta etablera sig och verka i lokala centrum.

Vi vill utveckla Stockholm till att bli en trygg och säker stad där människor ska kunna röra sig ute och inte begränsas av att de inte upplever sig säkra.

Ersättaryttrande

Lars Hultkvist (KD)

Om jag hade haft förslags- och rösträtt hade jag yrkat att nämnden skulle besluta enligt förslag från Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L).

§ 7 Skolprogram för Stockholms stads förskolor och skolor

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till Skolprogram för Stockholms stad förskolor och skolor.

Ärendet

Kommunfullmäktige har i årets budget gett utbildningsnämnden i uppdrag att ta fram ett nytt övergripande skolprogram för stadens förskolor och skolor. Det förslag som har tagits fram i samarbete mellan utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna beskriver värdegrund, utvecklingsområden och viktiga strategier för stadens skolväsende som omfattar förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Skolprogrammet ska vägleda de kommunala förskolorna och skolornas arbete. I programmet framgår vad elever, vårdnadshavare och medarbetare kan förvänta sig av stadens skolor och förskolor.

Förvaltningen ställer sig bakom förslaget i dess helhet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-24.

Dnr 1.5.1-592/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Daniel Hare m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) lade fram ett eget förslag och yrkade att nämnden skulle besluta enligt det – se Reservation nedan. I detta instämde Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD) med ett ersätтарыtrande.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L)

Stadsdelsnämnden anför följande som svar på remissen av förslag till Skolprogram för Stockholms stad förskolor och skolor.

Det har genomförts ett ambitiöst arbete med skolprogrammet och vi delar programmets skrivningar om att likvärdigheten är den största och viktigaste utmaningen i Stockholms stads skolor och förskolor. Alla har rätt att nå sin optimala kunskapspotential. Skolprogrammet är ett viktigt styrdokument, där kommunfullmäktige kommunicerar sina prioriteringar för Stockholms stads elever över flera år.

Vi anser dock att programmet saknar tillräckliga redogörelser av bland annat likvärdighet och minskade resultatskillnader mellan elever och skolor, trygghet och studiero samt elevhälsa. Även lärarbristen och kompetensförsörjningen, stadens relation till fristående aktörer samt skolutbyggnaden bör behandlas mer ingående i programmet. Med anledning av det ansåg Alliansen i utbildningsnämnden att det föreslagna skolprogrammet har vissa brister som bör åtgärdas, varför vi yrkade återremiss. Farsta stadsdelsnämnd delar den uppfattningen.

Ersättaryttrande

Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD)

Om vi hade haft förslags- och rösträtt hade vi yrkat att nämnden skulle besluta enligt förslag från Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L).

§ 8 Program för Stora Sköndal

Svar på remiss från stadsbyggnadsnämnden

BESLUT

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till program för Stora Sköndal.
2. Nämnden anför därutöver följande.

Kyrkbyn

Idag har Campus Sköndal ca 400 studenter och ca 35 i personalstyrkan. Detta planeras enligt programförslaget att öka till 1.800 studenter och 200 personal, en ökning med 1.365 personer. De byggnader som planeras för Campus Sköndal är inträngda på en väldigt liten yta och det blir mycket trångt för både elever, personal och t.ex. räddningstjänsten att ta sig fram. Ett stort antal värdefulla träd kan komma att försvinna och tillsammans med de nya byggnaderna kommer områdets karaktär att väsentligt förändras.

Förslaget till denna byggnation i nuvarande förslag är ytterst olycklig och olämplig,. Ett campus/gymnasium behöver byggas där det finns plats för elever och personal att vistas på ett säkert och bra sätt. En trafikutredning behöver också göras för att säkerställa tillgänglighet och parkeringsbehov i och kring ett framtida campusområde

Skogsbyn

Hela Skogsby är grönklassad av Stadsmuseet, d.v.s. har ett högt kulturhistoriskt värde. Att riva Skogsbyn vore att förstöra ett stycke unik kulturhistoria och vi är negativa till en rivning av hela Skogsbyn och menar att de fastigheter som det finns förutsättningar för bör renoveras i stället.

Berga strand

Här planeras en större skola samt bostadshus m.m. Skolgården är väldigt liten och ska delas med de boende. Det blir inte en bra miljö för någon, större fria ytor behövs. Vi anser dessutom att husen vid Berga aktivitetsstråk är för höga och skapar en barriär till området. Med hus på 5-7 våningar bredvid Johannesberget blir aktivitetsstråket som en ravin med högt berg på ena sidan och för höga hus på andra sidan. Troligen mörkt och med en otrygg känsla.

Trafik och nya vägar

Utfarten vid Sandåkraskolan på Pepparkaksgränd är mycket dålig av en rad skäl. Man vill bl.a. ta mark i anspråk som tillhör samfälligheten i kvarteret Tebrödet. Att ha en tungt trafikerad väg bredvid en skola utgör en potentiell trafikfara för de barn som går i skolan. Elevantalet i Sandåkraskolan ska dessutom öka med ytterligare 190 elever.

En av de mest kritiska punkterna i denna omfattande exploatering är att man inte överhuvudtaget tagit hänsyn till trafiksituationen, varken bil- och kollektivtrafik eller övriga trafikslag. En ordentlig trafikutredning som omfattar både bil- och kollektivtrafik

och övriga trafikslag måste göras som omfattar HELA Sköndal. Vid ena entrén till Sköndal (från Nynäs/Tyresövägen in på Sköndalsvägen) planeras en stormarknad (Willys) och Plantagen som kommer att generera mycket trafik och svårigheter för de som bor i Sköndal att komma ut på Nynäsvägen. Lägg till planerad nybyggnation i Stora Sköndal så blir det ännu trängre.

Vid andra entrén (mot Farsta på Perstorpsvägen) kommer det att byggas ett 1.000-tal nya lägenheter (runt Hökarängsbadet). Lägg då till de som bor i Sköndal, samt planerad byggnation i Stora Sköndal, så blir det även vid denna utfart mycket trafik.

3. Omedelbar justering.

Ärendet

Stiftelsen Stora Sköndal har tillsammans med stadsbyggnadskontoret tagit fram ett program för Stora Sköndals område. Programmet prövar möjligheten att bygga 4 000–6 000 bostäder och att tillföra nya arbetsplatser, parker, torg, gator och stråk samt lokaler för service med mera. Områdets kulturhistoriska kärna sparas i sin helhet men många byggnader kommer att rivas, exempelvis småhusen i Skogsbyn.

Förvaltningen är sammantaget positiv till en utbyggnad av Stora Sköndal med bostäder och samhällsservice. Bebyggelsens storskalighet bör tonas ner inom vissa områden, exempelvis mot Flatens naturreservat och i delar av Skogsbyn. Förvaltningen avvisar förslaget att arrendera stiftelsens mark som parkmark. Marken behöver i så fall istället formellt övergå till staden som parkmark och kommer då att skötas av förvaltningen.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-20.

Dnr 1.5.3-623/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Daniel Hare m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag – se punkt 2 vid BESLUT ovan.

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag. I detta instämde Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förslag från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Reservation

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L)

Till förmån för förvaltningens förslag till beslut.

Ersättaryttrande

Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD)

Om vi hade haft förslags- och rösträtt hade vi yrkat att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

§ 9 Detaljplan för kvarteret Tippen med mera i Högdalen och Fagersjö

Svar på remiss från stadsbyggnadsnämnden

BESLUT

1. Stadsdelsnämnden överlämnar delar av förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till detaljplan för kvarteret Tippen m m i Högdalen och Fagersjö.
2. Nämnden anför därutöver följande.

En utveckling av nuvarande avfalls- och återvinningsverksamheter kräver en förbättrad sorteringsanläggning. Ackumulatortanken som tillkommer kommer att förändra och till viss del försämra landskapsbilden. Vi är övertygade om att man i det fortsatta arbetet kan utforma en plan för att minimera denna påverkan.

När det gäller Gökdalen finns anledning att känna oro för att förorenat vatten med höga halter kemikalier kan nå dagvatten och även våtmarker. Detta skulle leda till stora besvär för människor och djur i området. I underlaget kan man utläsa att det finns en medvetenhet kring denna risk, vi vill tydligt understryka att frågan måste lösas. Gökdalen har höga naturvärden som är av stor vikt.

Den nya sorteringsanläggningen på Stockholm Vatten och Avfalls mark kommer att innebära ökad trafik. Antalet fordonsrörelser per vecka kommer att öka från cirka 3 400 fordon till 17 400 fordon per vecka. Det är en avsevärd ökning av tung trafikering och det saknas en konsekvensanalys av detta. Till- och avfartsvägar utanför området kommer att påverkas av denna ökning, men inga åtgärder för eventuella behov av förstärkning av dessa vägar anges. Det behövs därför en sådan konsekvensanalys för att den framtida trafiksituationen ska bli lika hållbar som själva tanken med sorteringsanläggningen.

3. Omedelbar justering.

Ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till detaljplan för kvarteret Tippen med mera i Högdalen och Fagersjö för att möjliggöra en fortsatt utveckling av de avfalls- och återvinningsverksamheter som finns i området. En ny sorteringsanläggning för avfall uppförs och Fortums kraftvärmeverk byggs ut. De nya anläggningarna är nödvändiga för att nå Stockholms klimatmål.

Förvaltningen har inga invändningar mot att utbyggnaden genomförs då den sammantaget har positiva konsekvenser för klimatet. Genomförandet minskar dock andelen grönyta i stadsdelsområdet, vilket bör kompenseras.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-20.

Dnr 1.5.3-604/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Daniel Hare m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla delar av förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag – se BESLUT ovan.

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag. I detta instämde Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förslag från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Reservation

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L)

Till förmån för förvaltningens förslag till beslut.

Ersättaryttrande

Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD)

Om vi hade haft förslags- och rösträtt hade vi yrkat att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

ANMÄLNINGSÄRENDEN

§ 10 Rapportering till IVO av ej verkställda beslut för kvartal 3 år 2017

BESLUT

Stadsdelsnämnden lägger till handlingarna förvaltningens redovisning av rapporteringen till Inspektionen för vård och omsorg för kvartal 3 år 2017 av ej verkställa beslut enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Ärendet

Enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL) ska kommuner varje kvartal redovisa till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insats eller bistånd som inte har kunnat verkställas inom tre månader.

För det tredje kvartalet har förvaltningen rapporterat ett ej verkställt beslut om LSS-bostad för vuxna. Dock har den enskilde nu tackat ja till erbjudande och kommer att flytta in i januari. Dessutom har ett tidigare rapporterat beslut om bostad nu kunnat verkställas.

För samma period har tre ej verkställda beslut enligt SoL om äldreboende rapporterats, varav två är samma som förra kvartalet. Alla har tackat nej till erbjudna platser. Tre andra beslut har nu antingen verkställts eller avslutats.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-05.

Dnr 1.2.1-606/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 11 Stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningssärenden**BESLUT**

Stadsdelsnämnden lägger anmälan av nedanstående ärenden och beslut till handlingarna.

Funktionshinderrådets protokoll den 6 november 2017**Pensionärsrådets protokoll den 6 november 2017****Stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningssärenden**

Förvaltningen hade redovisat ärendena i en sammanställning daterad 2017-10-30.
Dnr 1.1-31/2017

Följande beslut har fattats av stadsdelsdirektören den 17 maj, den 5 juni och den 15 september samt perioden 1–30 oktober 2017, enligt nämndens delegering. Inom parentes anges enligt vilken ärendegrupp i nämndens delegeringsförteckning som delegerade beslut har fattats.

1. 2017-05-17: Anställning av ny avdelningschef HR och kansli, Maria Blom fr o m 2017-06-01. (9:1)
2. 2017-06-05: Anställning av ny avdelningschef ekonomi, Christian Forsberg fr o m 2017-07-20. (9:1)
3. 2017-09-15: Överenskommelse mellan Farsta stadsdelsförvaltning och kulturförvaltningen om samverkan under 2017 om utveckling av lokala kulturhus. Dnr 1.1-599/2017.
4. 2017-10-01: Tillförordnad stadsdelsdirektör och ombud att föra nämndens talan under stadsdelsdirektörens sjukskrivning den 1-22 oktober 2017. Dnr 1.1-653/2017. (9:1)
5. 2017-10-03: Svar på förvaltningsremiss från stadsbyggnadskontoret om integrerad barnkonsekvensanalys och dialog. Dnr 1.5.3-587/2017. (verkställighet)
6. 2017-10-11: Anställning av ny avdelningschef stadsutveckling, Sara Wrethed fr o m 2018-01-05. (9:1)

ÖVRIGT**§ 12 Nämndens frågor och information från förvaltningen**

Ordföranden föreslog att nämnden skulle uppdra åt Lisa Carlbom (MP) och Klas Wissman (M) att delta i Sveriges Kommuner och Landstings styrgruppträff för nätverket Medborgarbudget onsdag den 22 november 2017.

BESLUT

Nämnden uppdrar åt Lisa Carlbom (MP) och Klas Wissman (M) att delta i Sveriges Kommuner och Landstings styrgruppträff för nätverket Medborgarbudget onsdag den 22 november 2017.

Vid nämndens förra sammanträde ställde ordföranden Lars Bäck (V) följande **fråga om återvinningskärl**:

”För en månad sedan lyftes de återvinningskärl som tidigare mestadels funnits i närheten av Lingvägen 188, men även periodvis mellan Lingvägen 183-193 bort. Kan förvaltningen undersöka om det på mark i närheten och som stadsdelsförvaltningen ansvarar för, finns möjlighet att åter placera ut en mindre återvinningsanläggning?”

Förvaltningen svarade att återvinningsstationen vid Lingvägen ska sättas tillbaka. Just nu håller Ellevio på med att flytta en nätstation intill platsen där återvinningsstationen ska stå. Exploateringskontoret ska även bygga om gatan och gångbanorna. Eftersom det är en slänt där återvinningsstationen ska stå måste en del markarbeten göras även för den. Förpacknings- och tidningsinsamlingen, som ansvarar för återvinningsstationerna, ska samordna arbetet med andra ombyggnader på platsen för att det inte ska bli onödiga kostnader. Det kan betyda att det tar lite tid innan stationen är på plats igen.

Inför dagens sammanträde hade Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet lämnat in följande **frågor om hemtjänsten**:

”Vi har fått del av synpunkter som indikerar att den kommunala hemtjänsten brister i kvalitet. Vi önskar därför en redovisning om hur vår hemtjänst fungerar just nu.

- a) Hur ser personalsituationen ut, är bemanningen tillräcklig och hur ser personalomsättningen ut?
- b) Hur säkerställs erforderlig kompetens och vilken utbildning erbjuds ny och befintlig personal?
- c) Hur är vår hemtjänst organiserad när det gäller planering av insatser och arbetsledning?
- d) Hur hanteras synpunkter från brukare och hur sker återkopplingen?”

Förvaltningen lämnade följande svar:

- a) Hemtjänstcheferna beskriver det som lugnt på personalfronten. Det finns en del vikarier på grund av utbildningar och långtidssjukskrivningar men det är inte ovanligt. Det är alltid någon som studera, är föräldraledig eller på annan ledighet.

Personalomsättningen är låg, sex personer av cirka 80 tillsvidareanställda har avslutat sin anställning under året. Mestadels är det pensionsavgångar eller vikariat som tagit slut.

För det mesta är bemanningen tillräcklig. Undantaget är de administrativa assistenterna, de som lägger och planerar schema. Det har varit svårt för en av enheterna att få tag på bra assistenter. Det har varit så sedan i våras, och rekrytering pågår.

Enheterna bemannar enligt uppdraget men några medarbetare tycker att gångtiderna är snäva. Vidare har kvällen fått mer tidseffektiva scheman vilket de är lite ovana vid.

- b) På alla medarbetarsamtal tas kompetensutvecklingsbehovet upp och en individuell plan skrivs.

Staden erbjuder utbildningar i form av vårdbiträdes- och undersköterskeutbildning, även med spetskompetens inom till exempel demens.

Alla medarbetare har genomgått ”Demens ABC” och ska nu börja med ”Stöd till anhöriga”. Dessa utbildningar är webbaserade.

Grundläggande kunskaper om IT får personalen genom DigIt, som är ett projekt som drivs av äldreförvaltningen.

Några medarbetare har utbildats till genomförandedare för Rambesluten och all personal har fått en kortvariant i samma ämne. Vidare kommer några medarbetare att gå på HBTQ-föreläsningen med mera.

Ny personal får tre dagars introduktion enligt checklista. Mer introduktion ges vid behov.

Vid eventuell ny tillsvidareanställning är kravet undersköterska.

- c) Hemtjänsten är organiserad i två enheter med en enhetschef och två administrativa assistenter på varje enhet.

Enheterna är indelade i mindre grupper för att nå en så hög personkontinuitet som möjligt för kunderna i respektive område. Vidare försöker man bemanna med samma vikarier i de olika områdena för att nå en hög kontinuitet.

Enheterna arbetar med kontaktmannaskap och har kundansvariga planerare som ansvarar för den dagliga driften. Enhetscheferna ägnar sig mer åt det längre och strategiska perspektivet.

- d) Enheterna följer förvaltningens riktlinjer. De klagomål som kommer in dokumenteras och enhetscheferna eller enhetens assistenter försöker skyndsamt kontakta kund för att reda ut och vid behov justera eventuella insatser. Vid händelser som har medfört eller kunde ha medfört skada för kund skrivs en lex Sarah-rapport.

Någon enstaka gång hamnar klagomål hos avdelningschef som då kontaktar den klagande och lyssnar på synpunkter och klagomål, dokumenterar och återkopplar till enhetschef.

En diskussion och fler frågeställningar följde på denna redogörelse.

Inför dagens sammanträde hade Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna lämnat in följande **frågor om förskolan**:

”Som framgått av bland annat tidningsartiklar intar Farsta fortfarande en bottenposition bland stadsdelarna när det gäller antalet förskollärare. Även i övrigt finns signaler som tycks tyda på att stadsdelens förskoleverksamhet har allvarliga bekymmer. Vi ser inte att den rödgröna majoriteten har tagit några initiativ för att förbättra situationen.

Därför vill vi nu fråga förvaltningen:

1. Vi fick i våras en första redovisning av i vilken utsträckning KF-beslutet att tillåta heltid för barn till föräldralediga utnyttjas. Vi undrar nu hur nuläget är och i vilken utsträckning som förvaltningen bedömer att denna rätt till heltid påverkar verksamheten i förskolorna?
2. Såväl föräldrar som förskollärare har uttryckt kritik mot den rådande trenden att bygga riktigt stora förskolor. Lekytorna är för små. Lokaldispositionen tycks förutsätta en viss pedagogik, ett slags ”stationssystem”, som många ställer sig frågande till. Vad är förvaltningens uppfattning?
3. Vi vill gärna också få en bild av sjukfrånvaron och om denna är högre på de stora förskolorna?
4. Många förskollärare uppger att den ekonomiska situationen för förskoleverksamheten nu är sådan att många materialinköp inte kan göras och att vikarier i många fall inte kallas in vid personalbrist. Stämmer detta?”

Förvaltningen lämnade följande svar:

Förskolan i Farsta är en verksamhet som väl lever upp till kvalitet och visar prov på utveckling mot läroplanens mål. Vi vill försöka svara på de frågor som ställts utifrån den oro

som anges. Dialog har förts på förskoleavdelningens Samverkansgrupp och kommer att följas upp där.

1. Granskning av effekt – från deltid till heltid

Ingen ny mätning har gjorts i Farsta gällande andelen barn som nyttjar heltid för föräldraledig förälder. Vår tidigare mätning visar en ökning av andel heltidsbarn med föräldralediga föräldrar från 16 till 44 procent. Detta motsvarade 0,8 barn per avdelning i ökning men har inte haft så stor effekt eftersom barngrupperna inte varit fulla under hösten. Vi inväntar stadens uppföljning i den här frågan. Förskolecheferna i Farsta anser att det är en marginell ökning och när barn får syskon idag går dessa kvar på heltid eller börjar på heltid och finns därmed inte i statistiken.

Det anses inte ha påverkat verksamheten så att de behövt anställa fler personal men vissa förskolor har behövt justera i sina scheman.

2. Stora förskolor

Genom öppnandet av Blombacka förskola har Farsta fått sin första större förskola med åtta avdelningar. Inom Stockholms stad finns större förskolor än så, mellan 12 och 18 avdelningar förekommer. Storleken på gården är mindre än vad vi önskar på våra nybyggnationer och understiger det vi kräver framåt för alla nya förskolor. Gällande arbetssättet är det inte kopplat till lokalyta utan hör enligt förskolechef ihop med det pedagogiska arbetssättet som handlar om att arbeta i mindre grupper med projekt i så kallade stationer.

Vi ser flera vinster med att ha större förskolor gällande samarbetsvinster vid sjukfrånvaro, samlad kompetens, eget tillagningskök med bättre måltider och bättre ekonomiska förutsättningar. Gällande föräldrars oro är det viktigt med tydlig information och dialog vid introduktionen till förskolan.

3. Sjukfrånvaron på förskolan i Farsta

Den samlade sjukfrånvaron för förskolan i Farsta till och med september månad visar sjukfrånvaron enligt nedan på rullande tolv månader. Vi kan inte se att de större förskolorna har en högre sjukfrånvaro än de mindre. Det kan förstås ändå upplevas så av personal.

Förskoleenhet	1-14 dagar	15-90 dagar	91- dagar	Totalt
Tallkrogen	3,28	1,24	6,15	10,68
Gubbängen	3,46	0,82	2,64	6,92
Hökarängen	3,72	1,59	4,60	9,92
Sköndal	2,73	1,22	5,52	9,48
Centrala Farsta	3,79	1,18	1,59	6,56
Farsta strand	2,25	0,87	2,12	5,24
Fagersjö	3,21	2,53	2,07	7,81
TOTALT	3,20			8,08

4. Budget i balans

Den ekonomiska situationen på förskolan är ansträngd i år då vi inte lyckats fylla alla lediga platser. En ökad kostnad för barn i behov av särskilt stöd har också bidragit.

Förskolecheferna är resultatenhetschefer och leder och fördelar arbetet på förskolorna. Inköp av löpande karaktär görs givetvis och det material som barnen behöver för sin verksamhet likaså. Deras ansvar är att hålla verksamheten inom de ekonomiska ramarna. Vikarier tas in vid sjukfrånvaro och detta behov bedöms av förskolechef dagligen. Personalbrist kan ibland uppvägas av barn som också är sjuka och en omfördelning inom respektive förskola görs alltid innan vikarie tillkallas.

En diskussion och ytterligare frågor följde även på denna redovisning.

Inför dagens sammanträde hade Peter Öberg (L) och Lars Jilmstad m fl (M) lämnat in följande **fråga om LSS**:

”I veckan var det en demonstration i Farsta kring regeringens och Försäkringskassans inskränkningar inom LSS. Många utsatta får idag indragen hjälp vilket leder till lidande, frustration och osäkerhet om framtida livssituation.

Vi vill då veta hur detta påverkar Farsta stadsdelsförvaltning. Påverkar regeringens inskränkningar i LSS till ökat arbete i förvaltningen? Påverkar inskränkningarna inom LSS Farstaborna så vitt känt? Alla i Stockholm ska ha rätt att leva i frihet och självständighet.”

Förvaltningen lämnade följande svar:

Det är svårt att säga hur detta kommer att påverka de som bor i Farsta och får sina beslut enligt LASS, lagen om assistansersättning, omprövade av försäkringskassan. Det är hittills en handfull personer som fått avslag vid omprövning av LASS hos försäkringskassan. Förvaltningen har svårt att säga hur många som kommer att drabbas framöver men vi ser en viss ökning av ansökningarna hos oss. De som fått avslag av försäkringskassan vänder sig i stort sett alltid till kommunen och gör ansökan. I vissa fall beviljar vi efter en egen utredning personlig assistans i samma omfattning eller i mindre omfattning eller så avslår vi och beviljar istället hemtjänst i assistansliknande form eller andra insatser om vi (precis som försäkringskassan) inte anser att brukaren är berättigad till personlig assistans.

Ordföranden avslutade den öppna delen av sammanträdet.